

TALE VED EF-DEBATTEN PÅ VENSTRES LANDSMØDE

Danmarks deltagelse i Det europæiske fællesskab er i dag den centrale del af hele vor udenrigspolitik. Der er andre elementer, som er vigtige; NATO, FN og det nordiske samarbejde.

Men uden at være medlem af EF ville vort land være uden indflydelse på sin egen situation. Det er let at forklare hvorfor.

Vort lands historiske problem har været, at vi ustandselig skulle vælge mellem mulige europæiske alliancer.

Denne umulige situation for et lille land kostede os en stor del af vort landområde og befolkning, fordi vi blev et offer for de store europæiske magters indbyrdes konkurrence. Vort medlemsskab af EF har for første gang nogensinde befriet os fra dette valg.

Som medlemmer af EF kan vi være sammen med næsten alle vore mulige venner, allierede og samarbejdspartnere på samme gang. Mange har måske ikke været opmærksomme på dette i alle de mange år, hvor Europa var delt mellem Øst og Vest, fordi det var svært at forestille sig et Europa i opbrud.

I løbet af de sidste tolv måneder har dette imidlertid forandret sig. Store dele af Europa er i dag i politisk og økonomisk opbrud. Hvis ikke EF havde eksisteret, ville denne situation sandsynligvis have ført til en genoplivelse af Europas gamle, farlige alliancebyggerier, hvor de store magter ville have søgt at afbalancere hinanden gennem farlige og skrøbelige manøvrer. Men EF eksisterer og er i dag i en bedre form end nogensinde, og takket været denne kendsgerning er vi bedre end nogensinde i stand til at møde udfordringerne.

EF er i bedre form end nogensinde, fordi vi i 1985 tilrettelagde en strategi, som har genskabt den økonomiske dynamik i vore lande.

Det indre marked er i fuld gang med at blive en realitet. Ingen tvivler længere på at det vil eksistere den 31. december 1992.

Vi er i fuld gang med at gennemføre de store investeringsprogrammer og uddannelsesprogrammer, som skal bringe Spanien, Portugal, Irland og Grækenland op på et nordeuropæisk niveau. Vi er i fuld gang med at gennemføre vort forskningsprogram, som skal bringe EF op på niveau med USA og Japan.

Men ikke nok med det. Den succes, som strategien for det indre marked har været, har også sat gang i arbejdet med at skabe en egentlig økonomisk og monetær union.

Fordelene herved er indlysende. Det vil give større vækst bedre beskæftigelse og mere prismæssig stabilitet for alle vore økonomier.

Hele denne udvikling har gjort EF til et tiltrækningspunkt for det øvrige Europa. EFTA-landene ønsker at forstærke deres samarbejde med EF for at få andel i alle fordelene.

Flere og flere af dem overvejer om ikke de simpelthen bør søge om medlemskab. Det mest sandsynlige er derfor at Østrig og tre nordiske lande vil være medlemmer af EF inden 1996.

De nye demokratier i Øst- og Mellemeuropa vender sig også i retning af EF. De ønsker at blive en del af den europæiske familie. To eller tre af dem vil sandsynligvis søge om medlemskab inden der er gået fem år, og de vil lige så sandsynligt være medlemmer inden udgangen af dette århundrede.

Hele denne udvikling stiller EF over for en række væsentlige opgaver.

EF skal derfor i de kommende måneder lægge rammerne for de næste mange års økonomiske og politiske udvikling.

Vi skal for det første aftale indholdet og tempoet for den økonomiske og monetære union, og vi er i denne sag længere fremme end de fleste måske tror. Man skal ikke misforstå den debat, der nu føres mellem medlemslandene. Der er nemlig ved at være enighed mellem elleve medlemslande om selve indholdet. Det som i øjeblikket er det kritiske spørgsmål er hvor hurtigt vi skal gå frem.

Dette vil imidlertid ikke blive afgjort af EF's nationalbankdirektører, men af de ansvarlige politikere, og det vil blive afgjort ud fra en helt overordnet vurdering af, hvordan en beslutning vil påvirke det generelle politiske klima i fællesskabet og hvordan den kan bidrage til Europas politiske stabilitet.

Jeg er derfor ikke tvivl om, at vi vil se en hurtig udvikling, som vil føre til, at vi allerede i løbet af fem år vil stå med et fuldt udviklet, forpligtende samarbejde om hele den økonomiske politik.

EF skal samtidig træffe beslutning om, hvordan dets institutioner i fremtiden kan arbejde mere hensigtsmæssigt og denne beslutning må sikre, at et fællesskab med både 15 og 18 medlemslande kan fungere mindst ligeså effektivt og helst endnu bedre end det nuværende.

Det vil kræve større anvendelse af flertalsafstemninger.

Det vil samtidig kræve, at vi får en klarere arbejdsdeling mellem fællesskabet og medlemslandene, så EF koncentrerer sig om at lægge de helt overordnede rammer og ikke forvilder sig ind i bureaukratiske labyrinter.

Denne politiske styrkelse af fællesskabet er samtidig nødvendig af udenrigs- og sikkerhedspolitiske grunde.

Udviklingen i Øst- og Centraleuropa har sammen med de seneste måneders begivenheder i Golfen understreget behovet for at EF styrker sin evne til at analysere og reagere hurtigt i alvorlige situationer.

Det er vigtigt, at Danmark aktivt bidrager til at denne omfattende udbygning af EF-samarbejdet lykkes.

Det EF-memorandum, som regeringen netop har offentliggjort og den modtagelse det har fået af oppositionen, er et yderst opmuntrende tegn på, at det også vil ske.

Jeg har ikke i mine snart seks år som medlem af kommissionen læst et mere positivt, sammenhængende og velkomponeret dokument om dansk EF-politik. Det viser, at Danmark efter 18 års vankelmod nu for alvor er blevet et dynamisk og engageret medlem af fællesskabet. Et medlem, der endelig har opdaget, at en aktiv deltagelse ikke er påkrævet af hensynet til de øvrige medlemslande, men fordi det er i vor egen soleklare interesse.